

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Waldemar Płóciennik
SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie radcy prawnego **B. C.**

ukaranego za przewinienie dyscyplinarne z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o Radcach Prawnych i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 września 2022 r.,
wniosku ukaranego o wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonego
postanowieniem Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego
z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II DSI 10/19,
o oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej kasacji obwinionego
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych
z dnia 21 sierpnia 2018 r., sygn. akt WO 85/18,
utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej
Izby Radców Prawnych w Warszawie
z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt D 64/2016,
na podstawie art. 540 § 3 k.p.k.

postanowił:

1. **wznović w niniejszej sprawie postępowanie kasacyjne;**
2. **uchylić postanowienie Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II DSI 10/19 i przekazać kasację wniesioną przez radcę prawnego B. C. od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 sierpnia 2018 r., sygn. akt WO 85/18,**

do rozpoznania Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego;

3. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, orzeczeniem z dnia 6 lutego 2018 r., sygn. akt D 64/2016, wymierzył radcy prawnemu B. C. karę zawieszenia w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego na okres trzech lat i zakaz sprawowania patronatu na okres pięciu lat za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 sierpnia 2018 r., sygn. akt WO 85/18.

Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego, postanowieniem z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II DSI 10/19, oddaliła kasację złożoną przez obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jako bezzasadną w stopniu oczywistym.

W dniu 30 grudnia 2019 r. radca prawny R. C. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wznowienie postępowania kasacyjnego, zakończonego postanowieniem z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II DSI 10/19, wydanym przez Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego, powołując się na wystąpienie przesłanek wskazanych w art. 540 § 3, w związku z wydaniem przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyroku z dnia 19 listopada 2019 r., w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, a następnie przez Sąd Najwyższy wyroku z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt III PO 7/18, z których wynika, że rozpoznająca kasację złożoną przez obwinionego Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego nie jest sądem w rozumieniu art. 47 Karty Praw Podstawowych oraz art. 6 EKPCz i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W oparciu o powyższe wniosł o:

1. „wznowienie z urzędu, na podstawie art. 540 § 3 i art. 542 § 3 k.p.k. postępowania kasacyjnego, zakończonego postanowieniem z dnia 12 czerwca 2019 r., w sprawie o sygnaturze II DSI 10/19, przez Wydział II Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji obwinionego od orzeczenia z 21 sierpnia 2018 r. o sygnaturze WO 85/18 Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 6 lutego 2018 r. o sygnaturze D 64/2016, wymierzającego obwinionemu na podstawie art. 28 ust. 2 w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radców Prawnych karę zawieszenia w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego na okres trzech lat i zakaz sprawowania patronatu na okres pięciu lat, ewentualnie o wznowienie tego postępowania na wniosek obwinionego na podstawie art. 540 § 1 k.p.k.,
2. orzeczenie w kwestii wznowienia tego postępowania przez Sąd Najwyższy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 544 § 2 k.p.k. jako sąd właściwy,
3. rozpoznanie tego wniosku na posiedzeniu z udziałem stron na podstawie art. 540 § 3 k.p.k.”

Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt I KO 1/20, zawiesił postępowanie w sprawie radcy prawnego B. C. do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w sprawie C-791/19, mającego istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy obwinionego, a następnie postanowieniem z dnia 21 grudnia 2021 r. podjął je w związku z odpadnięciem przesłanki zawieszenia postępowania - wydaniem przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 15 lipca 2021 r. wyroku w sprawie C-791/19.

Wyrokiem tym Trybunał Sprawiedliwości UE orzekł, że:

- „nie zapewniając niezależności i bezstronności Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, (Polska), do której właściwości należy kontrola decyzji wydanych w postępowaniach dyscyplinarnych prowadzonych wobec sędziów [art. 3 pkt 5, art. 27 i art. 73 § 1 ustawy z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym, w brzmieniu wynikającym z tekstu jednolitego opublikowanego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 2019 r. (poz. 825) w związku z art. 9a ustawy z 12.05.2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, zmienionej ustawą z 8.12.2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw];

- dopuszczając, aby w przypadku sędziów sądów powszechnych treść orzeczeń sądowych mogła być kwalifikowana jako przewinienie dyscyplinarne [art. 107 § 1 ustawy z 27.07.2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu wynikającym z kolejnych zmian opublikowanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 2019 r. (poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495) oraz art. 97 § 1 i 3 ustawy o Sądzie Najwyższym, w brzmieniu wynikającym z tekstu jednolitego opublikowanego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 2019 r. (poz. 825)];
- przyznając Prezesowi kierującemu pracą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego prawo do dyskrecjonalnego wyznaczania właściwego sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji w sprawach sędziów sądów powszechnych [art. 110 § 3 i art. 114 § 7 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu wynikającym z kolejnych zmian opublikowanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 2019 r. (poz. 52, 55, 60, 125, 1469 i 1495)], a tym samym nie zapewniając, aby sprawy dyscyplinarne rozstrzygał sąd „ustanowiony na mocy ustawy”; oraz
- nie zapewniając, aby sprawy dyscyplinarne sędziów sądów powszechnych zostały rozpoznane w rozsądnym terminie (art. 112b § 5 zdanie drugie tej ustawy), a także przewidując, że czynności związane z wyznaczeniem obrońcy oraz podjęciem przez niego obrony nie wstrzymują biegu postępowania dyscyplinarnego (art. 113a wspomnianej ustawy) oraz że sąd dyscyplinarny prowadzi postępowanie pomimo usprawiedliwionej nieobecności zawiadomionego obwinionego sędziego lub jego obrońcy (art. 115a § 3 owej ustawy), a tym samym nie zapewniając poszanowania prawa do obrony obwinionych sędziów sądów powszechnych, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE (Traktat o Unii Europejskiej - uwaga SN);
- 2. dopuszczając, aby prawo sądów do kierowania do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym było ograniczone przez możliwość wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, [Rzeczpospolita Polska] uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 267 akapity drugi i trzeci TFUE (Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)”.

Po podjęciu przez Sąd Najwyższy postępowania, Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych wniósł o jego umorzenie, gdyż uchylenie orzeczenia Izby Dyscyplinarnej mogłoby spowodować skutek odwrócenia

wykonalności orzeczenia i eliminacji odpowiedzialności obwinionego za bardzo poważne przewinienia dyscyplinarne z powodu przedawnienia karalności, a uchylenie objętego postępowaniem postanowienia w stosunku do osoby będącej radcą prawnym nie ma odpowiednio ważnego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obwinionego radcy prawnego B. C. o wznowienie postępowania kasacyjnego w niniejszej sprawie jest zasadny, w zakresie w jakim opiera się na przesłance określonej w art. 540 § 3 k.p.k.

Zgodnie z tym przepisem, postępowanie wznowia się na korzyść oskarżonego, gdy potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

Rzeczpospolitą Polską wiążą ratyfikowane umowy międzynarodowe, które po ich ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stają się częścią krajowego porządku prawnego i są bezpośrednio stosowane (art. 91 ust. 1 Konstytucji RP). Bez wątpienia do tego rodzaju umów międzynarodowych zaliczają się: Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U.1993.61.284 ze zm. – dalej EKPCz) oraz Traktaty: o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (Dz.U. 2004.90.864/30, dalej TUE), o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 1957 r. (Dz.U. 2004.90.864/2 – dalej TFUE) oraz Traktat z Lizbony, zmieniający Traktat o UE i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską z dnia 13 grudnia 2007 r. (Dz.U. 2009.203.1569 – dalej Traktat Lizboński).

Jak wynika z zapisów powołanych wyżej umów międzynarodowych, organami, których rozstrzygnięcia mogą się stać podstawą potrzeby wznowienia postępowania, w rozumieniu art. 540 § 3 k.p.k. są: Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu (dalej ETPC) oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu. Do rozstrzygnięć powołanych wyżej Trybunałów, mogących skutkować potrzebą wznowienia postępowania, należą bez wątpienia orzeczenia ETPC stwierdzające naruszenie art. 6 ust. 1 EKPCz (prawo do rzetelnego procesu) oraz rozstrzygnięcia TSUE orzekające o uchybieniu przez kraj

członkowski Unii Europejskiej zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy art. 19 ust. 1 TUE.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym sprawę nie ma też wątpliwości, że sąd ostatniej instancji państwa członkowskiego ma obowiązek pominąć każde działania władzy ustawodawczej lub wykonawczej albo orzeczenia krajowe, które stałoby w sprzeczności z zasadą pierwszeństwa prawa unijnego, zasadą lojalnej współpracy (art. 4 ust. 3 TUE), w tym w szczególności takie, które miałyby na celu zablokowanie wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) – por. uzasadnienie uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I-4110-1/20. Pogląd ten znajduje wsparcie w najnowszym orzecznictwie TSUE (zob. wyrok Wielkiej Izby z dnia 21 grudnia 2021 r. w połączonych sprawach C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 i C-940/19), zgodnie z którym zasadę pierwszeństwa prawa Unii należy wyklądać w ten sposób, że sprzeciwia się ona przepisom krajowym lub praktyce krajowej, zgodnie z którymi krajowe sądy powszechne są związane decyzjami krajowego trybunału konstytucyjnego i pod groźbą odpowiedzialności dyscyplinarnej nie mogą odmówić zastosowania, w zakresie posiadanej władzy, orzecznictwa wynikającego z tych decyzji, w sytuacji, w której uznają one, w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości, że to orzecznictwo krajowego trybunału konstytucyjnego jest sprzeczne z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, art. 325 ust. 1 TFUE lub decyzją 2006/928.

Przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy konieczne zatem było pominięcie przez Sąd Najwyższy tych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (np. wyrok z dnia 14 lipca 2021 r., P 7/20), które w sposób jednoznaczny kwestionują zasadę pierwszeństwa prawa europejskiego oraz jego bezpośredniego stosowania. Pominięciu podlegały także, z wyżej wskazanych względów, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, uznające za niezgodną z Konstytucją RP uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA 1-4110-1/20 - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (zob. w tym względzie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21) oraz art. 6 ust. 1 EKPCz (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 21 listopada 2021 r., K 6/21 i z dnia 10 marca 2022 r., K 7/21).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2019 r., III PO 7/18, uwzględniając wykładnię prawa europejskiego, dokonaną w wyroku TSUE (Wielka Izba) z dnia 19 listopada 2019 r., w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i 0625/18, uznał, że Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego utworzona na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.) nie jest sądem w rozumieniu art. 47 KPP oraz art. 6 ust. 1 EKPC i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, co uzasadnia pominięcie jej właściwości. Pogląd ten Sąd Najwyższy podtrzymał następnie w uchwale trzech połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r.

Oceny czy Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego spełnia kryteria sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz, dokonał również ETPC. W wyroku z dnia 22 lipca 2021 r. Trybunał ten ustalił, iż miało miejsce rażące naruszenie prawa krajowego, które negatywnie wpłynęło na podstawowe zasady procedury powoływania sędziów do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, jako że zostało ono przeprowadzone w oparciu o rekomendację Krajowej Rady Sądownictwa, powołanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, to jest w oparciu o rekomendacje organu, który przestał dawać gwarancje niezawisłości od władzy ustawodawczej lub wykonawczej. Nieprawidłowości w procedurze powołania naruszyły legitymację Izby Dyscyplinarnej tak dalece, iż - po przeprowadzeniu wewnętrznie wadliwej procedury powołania sędziów - organowi temu brakowało i wciąż brakuje przymiotu „sądu”, który został „ustanowiony ustawą” dla celów art. 6 ust. 1 Konwencji. Tym samym została naruszona sama istota przedmiotowego prawa. Wobec powyższego, Trybunał stwierdził, że Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego, nie była „sądem ustanowionym ustawą” i w związku z tym miało miejsce naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji.

Wyrażone w powołanych orzeczeniach, a także we wskazanym we wstępnej części uzasadnienia wyroku TSUE z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19, oceny statusu Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, Sąd Najwyższy orzekający w tej sprawie w całej rozciągłości podziela. Wprawdzie ostatnie z powołanych orzeczeń zapadło w odniesieniu do procedury dyscyplinarnej dotyczącej sędziów, niemniej dokonana w tym wyroku TSUE wykładnia przepisów traktatowych ma pełne odniesienie w

równym stopniu do postępowań dyscyplinarnych prowadzonych także w stosunku do innych podmiotów objętych postępowaniami przed Izbą Dyscyplinarną – w tym względem radców prawnych. Trudno uznać, że organ, który z uwagi na brak bezstronności i niezawisłości nie może mieć atrybutu sądu w rozumieniu art. 47 KPP, atrybut taki posiadałby w jakichkolwiek postępowaniach przed nim zawisłych. Kwestię tę - na gruncie art. 6 ust. 1 ETPCz - wyjaśnił również ETPC w przywołanym wyroku z dnia 22 lipca 2021 r. (por. w tym względzie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2022 r., I KO 75/21).

W tej sytuacji nie ma wątpliwości, że w niniejszej sprawie zaktualizowała się podstawa wznowienia postępowania przewidziana w art. 540 § 3 k.p.k. Oczywiście, powoływane wyżej orzeczenia tak TSUE, jak i ETPC, w których stwierdzono naruszenie TUE i TFUE oraz Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, zapadły w sprawach nie dotyczących wnioskodawcy, ale potrzeba wznowienia postępowania w tym wypadku podyktowana jest stwierdzonym przez Sąd Najwyższy faktem zaistnienia naruszeń postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych tożsamyh w układzie okoliczności faktyczno-prawnych ze stwierdzonym w orzeczeniu ETPC wydanym przeciwko Polsce naruszeniem omawianych regulacji (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014 r., I KZP 14/14).

Przypomnieć należy, że potrzeba wznowienia postępowania karnego, wynikająca z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego, działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską (art. 540 § 3 k.p.k.) zachodzi wtedy, gdy przedmiot rozstrzygnięcia Trybunału dotyczy głównego nurtu procesu, a charakter i zakres stwierdzonych w jego toku uchybień w istocie podważa słuszność merytorycznego rozstrzygnięcia. Potrzeba wznowienia w związku z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka lub TSUE zajdzie wówczas, gdy poczynione zostaną ustalenia, że stwierdzone przez Trybunał naruszenie przepisów Konwencji mogło mieć wpływ na treść orzeczeń sądów krajowych zapadłych w toku prawomocnie zakończonego postępowania karnego objętego wnioskiem o wznowienie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2009 r., II KO 63/08 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2019 r., II KO 47/18).

W niniejszej sprawie orzeczenie Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego zapadło w toku postępowania dyscyplinarnego prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2022.1166 t. j.). Trzeba uznać, że przepisy traktatowe, dotyczące prawa do sądu ustanowionego ustawą, podobnie zresztą jak i tożsame prawo wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, mają w tego rodzaju postępowaniach o charakterze represyjnym pełne zastosowanie (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2012 r., K 9/10). Jeśli tak, to nie ulega wątpliwości, że rozpoznanie sprawy radcy prawnego w postępowaniu sądowym przez organ niemający atrybutu sądu bezstronnego i niezależnego, jako dotykające głównego nurtu procesu, w pełni uzasadnia uznanie „potrzeby” wznowienia takiego postępowania w oparciu o przepis art. 540 § 3 k.p.k.

Rozstrzygnięcia w tym stanie rzeczy wymaga natomiast inna kwestia, a mianowicie czy istnieje możliwość wznowienia postępowania przeprowadzonego przez Izbę Dyscyplinarną, którego przedmiotem była kasacja wniesiona od orzeczenia sądu korporacyjnego. Zdaniem Sądu Najwyższego na pytanie to należy odpowiedzieć twierdząco.

Nie kwestionując wieloletniej praktyki orzeczniczej Sądu Najwyższego, zgodnie z którą, co do zasady niedopuszczalne jest wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem o oddaleniu kasacji (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2007 r., V KO 17/13) należy zwrócić uwagę na specyfikę postępowania dyscyplinarnego, którego dotyczy złożony w tej sprawie wniosek o wznowienie. Postępowanie to toczy się najpierw przed organami samorządu prawniczego, a orzeczenia wydane przez sądy korporacyjne po raz pierwszy zostają poddane kontroli organu sądowego sensu stricto dopiero przed Sądem Najwyższym, w postępowaniu określonym przez ustawodawcę jako kasacyjne (art. 62² - 62⁶ ustawy o radcach prawnych). W rzeczywistości postępowanie to ma jednak charakter odwoławczy i polega na szerokiej kontroli sądowej rozstrzygnięcia organów samorządowych. W tej specyficznej sytuacji nie ma zastosowania utrwalona linia orzecznicza Sądu Najwyższego, zgodnie z którą nie jest możliwe wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu

Najwyższego o oddaleniu kasacji i wznowienie postępowania kasacyjnego w sprawie dyscyplinarnej należy uznać za dopuszczalne.

Ponieważ Izba Dyscyplinarna nie była sądem ustanowionym ustawą w rozumieniu przepisów traktatowych, o czym przekonują jednoznacznie w swojej wymowie powołane wyżej wyroki TSUE i ETPC, oczywistym jest, że kontrola prawidłowości rozstrzygnięć wydanych przez sądy dyscyplinarne radców prawnych nie została przeprowadzona przez sąd dający gwarancję niezawisłości od władzy ustawodawczej lub wykonawczej, a jeżeli tak, to powinna zostać ponowiona przez organ te standardy konwencyjne i konstytucyjne zachowujący.

Wznowienie postępowania w niniejszej sprawie pociąga za sobą uchylenie postanowienia Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2019 r., II DSI 10/19, zachodzi bowiem konieczność rozpoznania nadzwyczajnego środka odwoławczego wniesionego przez obrońcę obwinionego od orzeczenia korporacyjnego sądu dyscyplinarnego drugiej instancji przez sąd spełniający wymogi, o których mowa w art. 47 KPP i art. 6 ust. 1 Konwencji, a także w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. W obecnym stanie prawnym – po likwidacji przez ustawodawcę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego – organem właściwym do rozpoznania kasacji od orzeczeń Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych jest Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Jak trafnie wskazano w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2022 r., I KO 75/21, status tego organu, jako spełniającego wymogi sądu niezależnego, bezstronnego i niezawisłego, może budzić wątpliwości, w szczególności gdy się uwzględni tryb wyłaniania sędziów mających orzekać w tej Izbie przez ich wskazanie w sposób dyskrecyjny przez organ władzy wykonawczej, jakim jest Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (art. 22a § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym). Niemniej, ukształtowany w trybie art. 8 ust. 4 noweli do ustawy o Sądzie Najwyższym tymczasowy skład Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego stwarza możliwość utworzenia w przedmiotowej sprawie składu orzekającego, spełniającego kryteria konstytucyjne i standardy międzynarodowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w części dyspozytywnej, obciążając Skarb Państwa kosztami postępowania wznowieniowego.

